

CZASOPISMO PRAWNO-HISTORYCZNE

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII — KOMISJA HISTORII PAŃSTWA I PRAWA

CZASOPISMO
PRAWNO-HISTORYCZNE

TOM XXXI—ZESZYT 1

1979

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE

KOMITET REDAKCYJNY

Andrzej Ajnenkiel, Juliusz Bardach, Stanisław Grodziski, Kazimierz Kolańczyk, Bogdan Lesiński (sekretarz redakcji), Bogusław Leśnodorski, Henryk Olszewski (redaktor), Kazimierz Orzechowski, Zygfryd Rymaszewski, Monika Senkowska-Gluck (zastępca redaktora), Jan Wąsicki

Tłumaczenia na język francuski: Maria Sczaniecka

Adres Redakcji: 61-809 Poznań ul. Czerwonej Armii 90. Collegium Iuridicum

Printed in Poland

ISBN 83-01-01610-8

ISSN 0070-2471

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE – ODDZIAŁ W POZNANIU

Nakład 400+90 egz. Ark. wyd. 29,75. Ark. druk. 22,0. Papier druk. sat. kl. V, 70 g, 70×100. Oddano do składania 30 I 1979 r. Podpisano do druku 20 VII 1979 r. Druk ukończono w lipcu 1979 r. Nr zam. 715/138.

L-9/376. Cena zł 90,-

DRUKARNIA UNIwersytetu IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU

SPIS TREŚCI — TABLE DES MATIÈRES

Tom XXXI — Zeszyt 1

I. VINGT CINQ ANS DE L'INSTITUT D'HISTOIRE DU DROIT DE L'UNIVERSITÉ DE VARSOVIE

Bogusław Leśnodorski, 25 ans de l'Institut d'Histoire du Droit de l'Université de Varsovie. Accomplissements et perspectives	1
Juliusz Bardach, Sciences historico-juridiques. 1945 - 1977	11
Aleksander Gieysztor, Remarques sur l'histoire du droit et les sciences historiques	31
Wacław Szubert, Histoire du droit et les recherches sur le droit contemporain	39

II. ROZPRAWY — ARTICLES

Cezary Kunderewicz, Prawo budowlane starożytnego Rzymu (II)	53
<i>Le droit de la construction de Rome ancienne</i> (II)	73
Michał Śliwa, Dyktatura proletariatu w publicystyce i programach Polskiej Partii Socjalistycznej	75
<i>La dictature du prolétariat dans les programmes du Parti Socialiste Polonais</i>	95

III. DYSKUSJA NA 60-LECIE ODRODZENIA PAŃSTWA — 60e ANNIVERSAIRE DE LA POLOGNE RESTITUÉE (DISCUSSION ET RÉFLEXIONS)

Stanisław Grodziski, Przyczyny upadku a warunki odrodzenia	97
Andrzej Ajnenkiel, Odzyskanie niepodległości w 1918 r.: wydarzenie czy proces?	98
Juliusz Bardach, Dzieło Sejmu Ustawodawczego a konstytucja społeczna II Rzeczypospolitej	102
Kazimierz Orzechowski, O kwestii narodowej w Polsce w latach 1918 - 1939	104
Bogdan Lesiński, O trudnościach unifikacji prawa sądowego	106
Henryk Olszewski, Dzieje polskiej myśli państwowej po 1918 roku	109
Bogusław Leśnodorski, Historia ustroju i prawa w II Rzeczypospolitej	112

VI

IV. PRACE DROBNE I MATERIAŁY — MISCELLES

Zdzisław Kaczmarczyk, Miary wzorcowe objętości w miastach polskich do początku XIX wieku	117
--	-----

V. ARTYKUŁY RECENZYJNE — ARTICLES CRITIQUES

Henryk Olszewski, O polskiej biografistyce współczesnej	131
Henryk Olszewski, Sejmy z lat 1661-1662 a załamanie się planów reformy ustroju Rzeczypospolitej	141
Wanda Sudnik, „Ten konserwatyzm jest martwy”	153
Władysław Sobociński, Ze studiów nad terytorialną organizacją w Polsce 1939-1945	191

VI. RECENZJE I NOTY RECENZYJNE — COMPTES RENDUS ET NOTES CRITIQUES

H.-W. Goetz, „Dux” und „ducatus”. Begriffs- und verfassungsgeschichtliche Untersuchungen zur Entstehung des sogenannten „jüngeren” Stammesherzogtums an der Wende vom neunten zum zehnten Jahrhundert. Bochum 1977 (Jerzy Strzelczyk)	205
Famille et parenté dans l'Occident médiéval. Actes du colloque de Paris (6-8 juin 1974), Roma 1977 (Bogdan Lesiński)	211
H. Coing, Epochen der Rechtsgeschichte in Deutschland, München 1976 (Kazimierz Orzechowski)	215
M. Horn, Powinności wojenne Żydów w Rzeczypospolitej w XVI i XVII wieku, Warszawa 1978 (Piotr Jurek)	217
W. Huba, Własność nieruchoma w miastach rządowych w okresie Królestwa Kongresowego (1815-1866), Warszawa—Poznań 1978 (Marek Wąsowicz)	220
B. Sobolewska, M. Sobolewski, Myśl polityczna XIX i XX w. Liberalizm, Warszawa 1978 (Maria Zmierzczak)	222
J. Wąsicki, Rzesza a kraje niemieckie, 1914-1949. Między unitaryzmem a federalizmem, Poznań 1977 (Kazimierz Orzechowski)	226
A. Zakrzewski, Wincenty Witos, chłopski mąż stanu i polityk, Warszawa 1977 (Marek Sobolewski)	228
Recherches sur l'histoire des institutions et du droit, t. II, Bucarest 1976 (Witold Maisel)	231

*
* *

M. Bur, La formation du comté de Champagne v. 950 - v. 1150, Nancy 1977 (Stanisław Russocki)	233
K. F. Savelo, Rannefeudal'naja Anglija, Leningrad 1977 (Stanisław Russocki)	234
P. Classen (hrsg.), Recht und Schrift im Mittelalter, Sigmaringen 1977 (Stanisław Russocki)	234
R. Sprandel, Verfassung und Gesellschaft im Mitellalter, Paderborn 1975 (Stanisław Russocki)	235
J. Heers, Le clan familial au Moyen-Age. Etude sur les structures poli-	

tiques et sociaux des milieux urbains, Paris 1974 (Stanisław Russocki) .	235
H. Wunder (hrsg.), Feudalismus — zehn Aufsätze, München 1974; L. Kuchenbuch, B. Michael (hrsg.), Feudalismus — Materialien zur Theorie und Geschichte, Frankfurt/M 1977 (Stanisław Russocki) .	236
J. S. Strayer, Die mittelalterlichen Grundlagen des modernen Staates, Köln—Wien 1975 (Stanisław Russocki) .	236
A. J. Gurevič, Norvežskoe obščestvo v rannee srednoveka. Problemy social'nogo stroja i kul'tury, Moskva 1977 (Stanisław Russocki) .	237
S. D. Kovalevskij, Obrazovanie klassovogo obščestva i gosudarstva v Švecii, Moskva 1977 (Stanisław Russocki) .	237
Anciens Pays et Assemblées d'Etats LXX Standen en Landen, Kortrijk-Heule 1977 (Stanisław Russocki) .	237
J. E. Vodarskij, Naselenie Rossii v konce XVII - načale XVIII veka (čislennost, soslovno-klassovyj sostav, razmeščenie), Moskva 1977 (Stanisław Russocki) .	238
A. Degré, A magyar gyámsági jog kialakulása a dualizmus korának gyámsági kódexéig, (Rozwój węgierskiego prawa opiekuńczego do czasów jego kodyfikacji w okresie dualizmu), Budapest 1977, (Bogdan Lesiński) .	238
L.-T. Maes, Parlament/Grosser Rat von Mecheln (1473 - 1796), Institution von europäischen Ausmassen, Bruxelles 1973 (Witold Maisel) .	239
L.-T. Maes, R. Van Santbergen (red.), Documents d'histoire de Belgique, t. I, De la préhistoire à 1830, Bruxelles 1978 (Witold Maisel) .	240

VII. IN MEMORIAM

Louis-Théo Maes 1918 - 1978 (Witold Maisel) .	243
---	-----

VIII. KRONIKA — CHRONIQUE

Symposium poświęcone dziejom federalizmu (Juliusz Bardach) .	245
Konferencja na temat kultury politycznej — Karpacz 1978 (Maria Zmierzak) .	246
Powołanie zespołu konstytucjonalizmu polskiego XIX i XX wieku (Marian Kallas) .	249
Pobyt doc. dr. hab. Andrzeja Ajnenkiela w Republice Federalnej Niemiec (A. A.)	250
Obrona pracy doktorskiej mgr Krystyny Sikorskiej-Dzięgielewskiej (Jolanta Kreń) .	250

IX. BIBLIOGRAFIA — BIBLIOGRAPHIE

Jakub Sawicki], Hubert Izdebski, Materiały do polskiej bibliografii historyczno-prawnej za rok 1977 .	253
---	-----

WSPÓŁPRACOWNICY ZESZYTU 1

Andrzej Ajnenkiel (Warszawa)
Juliusz Bardach (Warszawa)
Aleksander Gieysztor (Warszawa)
Stanisław Grodziski (Kraków)
Hubert Izdebski (Warszawa)
Piotr Jurek (Wrocław)
Zdzisław Kaczmarczyk (Poznań)
Marian Kallas (Toruń)
Jolanta Kreń (Poznań)
Cezary Kunderewicz (Łódź)
Bogdan Lesiński (Poznań)
Bogusław Leśnodorski (Warszawa)
Witold Maisel (Poznań)
Henryk Olszewski (Poznań)
Kazimierz Orzechowski (Wrocław)
Stanisław Russocki (Warszawa)
Jakub Sawicki (Warszawa)
Władysław Sobociński (Warszawa)
Marek Sobolewski (Kraków)
Jerzy Strzelczyk (Poznań)
Wanda Sudnik (Warszawa)
Wacław Szubert (Warszawa)
Michał Śliwa (Kraków)
Marek Wąsowicz (Warszawa)
Maria Zmierzak (Poznań)